

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

kierunek *PSYCHOLOGIA*

studia jednolite magisterskie
o profilu praktycznym

**HARMONOGRAM SZCZEGÓŁOWYCH TREŚCI PROGRAMOWYCH
POZWALAJĄCYCH NA UZYSKANIE EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

Informacje ogólne

Nazwa zajęć: Praca z osobami o specjalnych potrzebach edukacyjnych					
1. Kod zajęć: PSYCH-JSM_IV_8_66		2. Liczba punktów ECTS: 4			
3. Kierunek:	PSYCHOLOGIA	7. Liczba godzin:	ogółem	wykłady	ćwiczenia /inne akt.
4. Grupa zajęć :	specjalistycznych	8. Studia stacjonarne:	60	20	40
5. Rok studiów	IV	9. Studia niestacjonarne:	36	12	24
6. Semestr:	8	10. Poziom studiów:	magisterskie		
Osoba prowadząca (imię nazwisko, tytuł/stopień naukowy): -					
11. Forma zaliczenia:	Egzamin Zaliczenie z oceną	12. Język wykładowy:	polski		

Informacje szczegółowe

1.Cele zajęć:	
C 1.	Umożliwienie studentom zdobycia poszerzonej wiedzy pedagogicznej zakresu metod pracy z osobami z niepełnosprawnościami oraz problemami w nauce, obejmującej terminologię, teorie, nurty myśli pedagogicznej (widziane w ich historycznym rozwoju), metodologię i metodykę działalności pedagogicznej, pozwalającej na pogłębione rozumienie specyfiki pedagogiki oraz jej powiązań z innymi dyscyplinami.
C 2.	Kształtowanie umiejętności uczenia się i doskonalenia swojej wiedzy, umiejętności i kompetencji pedagogicznych z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji i materiałów.

C 3.	Kształtowanie pogłębionej wrażliwości etycznej, refleksyjności oraz postaw prospołecznych i poczucia odpowiedzialności.
C 4.	Przygotowanie do rozwiązywania dylematów etycznych w pracy pedagoga.
C 5.	Przygotowanie do skonstruowania własnej ścieżki rozwoju zawodowego.

2. Wymagania wstępne:

Wiedza z zakresu podstawowych informacji z pedagogiki, pedagogiki specjalnej oraz psychologii ogólnej, psychologii klinicznej, anatomii oraz metodologii.

3. Efekty UCZENIA SIĘ wybrane dla ZAJĘĆ***W zakresie wiedzy***

Symbol efektu uczenia się	Opis założonego dla zajęć efektu uczenia się (po zakończeniu zajęć dla potwierdzenia osiągnięcia efektów uczenia się student zna i rozumie:)	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
F.1.W1.	system oświaty: organizację i funkcjonowanie systemu oświaty, podstawowe zagadnienia prawa oświatowego, krajowe i międzynarodowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami, znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej, funkcje i cele edukacji szkolnej, modele współczesnej szkoły, pojęcie ukrytego programu szkoły, alternatywne formy edukacji, zagadnienie prawa wewnątrzszkolnego, podstawę programową w kontekście programu nauczania oraz działania wychowawczo-profilaktyczne, tematykę oceny jakości działalności szkoły lub placówki systemu oświaty;	Test	C1-C5
F.1.W3.	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu najważniejsze	Test	C1-C5

	tradycyjne i współczesne nurty i systemy pedagogiczne, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania wychowanie w kontekście rozwoju: ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania; istotę i funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole – regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty, a także znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym;		
F.1.W5.	uwarunkowania funkcjonowania ucznia w środowisku szkolnym: znaczenie uspołecznienia ucznia i kontaktów rówieśniczych, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej, potrzebę rozwijania u dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji; diagnozę grupy uczniowskiej i każdego ucznia oraz charakterystykę i etiologię potrzeb edukacyjnych uczniów; pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, a także problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie, problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki oraz szkolną sytuację dzieci z doświadczeniem migracyjnym; problematykę dziecka w sytuacji kryzysowej lubtraumatycznej;	Test	C1-C5
F.1.W6.	zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się; przyczyny i przejawy trudności w uczeniu się, specyficzne trudności w uczeniu się – dysleksja, dysgrafia, dysortografia i dyskalkulia oraz trudności w uczeniu się wynikające z dysfunkcji sfery percepcyjno-motorycznej oraz zaburzeń rozwoju zdolności, w tym językowych i arytmetycznych, i sposoby ich przewyższania; zasady dokonywania diagnozy nauczycielskiej i techniki diagnostyczne w pedagogice;	Test	C1-C5
F.2.W3.	rolę monitorowania procesu dydaktyczno-wychowawczego realizowanego w przedszkolu, szkole lub placówce systemu oświaty; zasady dokonywania diagnozy sytuacji wychowawczych i sposoby zapobiegania błędom wychowawczym oraz korygowania negatywnych skutków oddziaływań	Test	C1-C5

	wychowawczych;		
F.2.W4.	rolę diagnozy zespołu klasowego (strukturę grupy, obraz relacji i pozycji uczniów w grupie) i zasady dokonywania diagnozy potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów, zaburzeń oraz trudności i ich źródeł; zagadnienia diagnozy pozytywnej ucznia (właściwości psychicznych i elementów środowiska mających korzystne znaczenie dla dziecka) i diagnozy negatywnej ucznia (opóźnienia, zaburzenia i nieprawidłowości rozwoju); sposób opracowywania opinii psychologicznych i formułowania zaleceń;	Test	C1-C5
W zakresie umiejętności			
Symbol efektu uczenia się	Opis założonego dla zajęć efektu uczenia się (po zakończeniu zajęć dla potwierdzenia osiągnięcia efektów uczenia się student umie i potrafi:)	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
F.1.U3.	diagnozować problemy uczniów i wspierać ich w przezwyciężaniu trudności i deficytów;	Test	C1-C5
F.2.U2.	potrzeby rozwojowe i edukacyjne uczniów, zaburzenia i trudności w uczeniu się oraz ich źródła;	Test	C1-C5
W zakresie kompetencji społecznych			
Symbol efektu uczenia się	Opis założonego dla zajęć efektu uczenia się (po zakończeniu zajęć dla potwierdzenia osiągnięcia efektów uczenia się student jest gotów do:)	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
F.2.K1.	nawiązywania skutecznego dialogu z uczniem, jego rodzicami lub opiekunami na temat rozwoju ucznia;	Test	C1-C5
F.2.K3.	podejmowania współpracy z różnymi podmiotami w środowisku ucznia na rzecz jego rozwoju.	Test	C1-C5

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych uczenia się	Symbol treści programowych uczenia się	Symbol treści programowych uczenia się
T1	Niepełnosprawność intelektualna, wyjaśnienie pojęcia, etiologia oraz klasyfikacja.	F.1.W1. F.1.W3. F.1.W5. F.1.W6. F.2.W3. F.2.W4. F.1.U3. F.2.U2. F.2.K1. F.2.K3.
T2	Zespół Downa jako jedno z przykładów mutacji genetycznych.	F.1.W1. F.1.W3. F.1.W5. F.1.W6. F.2.W3. F.2.W4. F.1.U3. F.2.U2. F.2.K1. F.2.K3.
T3	MPD, rehabilitacja oraz rewalidacja.	F.1.W1. F.1.W3. F.1.W5. F.1.W6. F.2.W3. F.2.W4. F.1.U3. F.2.U2. F.2.K1. F.2.K3.
T4	Podstawowe zagadnienia surdopedagogiki.	F.1.W1. F.1.W3. F.1.W5. F.1.W6. F.2.W3. F.2.W4. F.1.U3. F.2.U2. F.2.K1. F.2.K3.
T5	Podstawowe zagadnienia tyflopädagogiki.	F.1.W1. F.1.W3. F.1.W5. F.1.W6. F.2.W3. F.2.W4. F.1.U3. F.2.U2. F.2.K1. F.2.K3.

T6	Seksualność osób z niepełnosprawnością intelektualną.	F.1.W1. F.1.W3. F.1.W5. F.1.W6. F.2.W3. F.2.W4. F.1.U3. F.2.U2. F.2.K1. F.2.K3.
T7	Autyzm, zespół Retta, schizofrenia dziecięca oraz zespół Bordline.	F.1.W1. F.1.W3. F.1.W5. F.1.W6. F.2.W3. F.2.W4. F.1.U3. F.2.U2. F.2.K1. F.2.K3.
T8	Niepełnosprawność ruchowa.	F.1.W1. F.1.W3. F.1.W5. F.1.W6. F.2.W3. F.2.W4. F.1.U3. F.2.U2. F.2.K1. F.2.K3.
T9	Edukacja i rehabilitacja osób niepełnosprawnych.	F.1.W1. F.1.W3. F.1.W5. F.1.W6. F.2.W3. F.2.W4. F.1.U3. F.2.U2. F.2.K1. F.2.K3.
T10	Instytucje pozarządowe i stowarzyszenia działające na rzecz osób niepełnosprawnych.	F.1.W1. F.1.W3. F.1.W5. F.1.W6. F.2.W3. F.2.W4. F.1.U3. F.2.U2. F.2.K1. F.2.K3.
T11	Znaczenie sportu – olimpiady specjalne i paraolimpiady	F.1.W1. F.1.W3. F.1.W5. F.1.W6. F.2.W3. F.2.W4. F.1.U3. F.2.U2.

		F.2.K1. F.2.K3.
T12	Formy pomocy dla osób niepełnosprawnych - środowiskowe ośrodki pomocy społecznej, mieszkalnictwo wspomagane i domy pomocy społecznej.	F.1.W1. F.1.W3. F.1.W5. F.1.W6. F.2.W3. F.2.W4. F.1.U3. F.2.U2. F.2.K1. F.2.K3.
T13	Niepełnosprawność – problemy rehabilitacji w domu rodzinnym, przedszkolu i szkole.	F.1.W1. F.1.W3. F.1.W5. F.1.W6. F.2.W3. F.2.W4. F.1.U3. F.2.U2. F.2.K1. F.2.K3.
T14	Metody pracy z dzieckiem z zaburzeniami rozwoju	F.1.W1. F.1.W3. F.1.W5. F.1.W6. F.2.W3. F.2.W4. F.1.U3. F.2.U2. F.2.K1. F.2.K3.
T15	Dziecko niepełnosprawne w rodzinie.	F.1.W1. F.1.W3. F.1.W5. F.1.W6. F.2.W3. F.2.W4. F.1.U3. F.2.U2. F.2.K1. F.2.K3.
T16	Praca zawodowa i doradztwo zawodowe dla osób z niepełnosprawnością	F.1.W1. F.1.W3. F.1.W5. F.1.W6. F.2.W3. F.2.W4. F.1.U3. F.2.U2. F.2.K1. F.2.K3.
T17	Niepełnosprawność a rodzicielstwo.	F.1.W1. F.1.W3. F.1.W5. F.1.W6.

		F.2.W3. F.2.W4. F.1.U3. F.2.U2. F.2.K1. F.2.K3.

5. Warunki zaliczenia:**(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:**

Ocenianie podsumowujące: ocena poziomu nabytej wiedzy przekazywanej na wykładach - forma : kolokwium pisemne (test pytań otwartych, zamkniętych, wyboru i luk)

6. Metody prowadzenia zajęć:

Wykład, dyskusja podczas konwersatorium; ocena pracy z tekstem; opracowanie scenariusza zajęć oraz ocena materiałów multimedialnych.

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:	Literatura zalecana:
Minczakiewicz E.M., 2001, <i>Jak pomóc w rozwoju dziecka z zespołem Downa</i> . Kraków: Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej. Minczakiewicz E.M., 1994, <i>Gdy u dziecka rozpoznano zespół Downa</i> . Kraków: Wydawnictwo Naukowe WSP Kaczmarek Bogusława Beata, 2010,(red.), <i>Trudna dorosłość osób z Zespołem Downa</i> , Kraków	Kościelska M. (1998). <i>Oblicza upośledzenia</i> . Warszawa: PWN, s. 171-199.
Kuczyńska-Kwapisz J. (2004). <i>Trzy portrety – o kobietach radzących sobie z dysfunkcją wzroku</i> . Warszawa: Wydawnictwo APS. Walter N. (2007). <i>Nowe media dla niewidomych i słabowidzących</i> . Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM. Walther R. (2007). <i>Tyflopedagogika</i> . Gdańsk: GWP.	Michałowicz Roman, (red.), 1993 , <i>Mózgowe porażenie dziecięce</i> . Warszawa: Państwowe Zakłady Wydawnictw Lekarskich. rozdz. 10 i 11 (wybrane metody rehabilitacji, zasady rehabilitacji)(książka dostępna w internecie. Finie – <i>Domowa pielęgnacja dziecka z MPD</i> Kobylińska Elżbieta – <i>Dzieci chore z padaczką</i> . W: I. Obuchowska (red.) <i>Dziecko niepełnosprawne w rodzinie</i> . Warszawa: WSiP
Cunningham C., 1994, <i>Dzieci z zespołem Downa</i> . Warszawa: WSiP rozdz. IV-VII Danielewicz D. (2007). Rodzina z dzieckiem z zespołem Downa. W: Danielewicz D., Pisula E. (red.). <i>Rodzina z</i>	Dykcik W. (2003)(red) <i>Pedagogika specjalna</i> , Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM

dzieckiem z niepełnosprawnością. Gdańsk: Wydawnictwo HARMONIA, s.123-144.	
Lausch-Żuk Jolanta, 1999, <i>Dzieci głębiej upośledzone umysłowo</i> . W: I. Obuchowska (red.), <i>Dziecko niepełnosprawne w rodzinie</i> , Warszawa: WSiP	Dorota Kobus-Ostrowska (2010) „Niepełnosprawni w Polsce - niewykorzystany potencjał zasobu pracy” s. 65-77;
Szychowiak Barbara, 1998, <i>Pedagogika osób niesprawnych ruchowo</i> . W: W. Dykik (red.), <i>Pedagogika specjalna</i> , Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM Twardowski Andrzej, 1999, <i>Wychowanie dzieci o niepełności sprzężonej</i> . W: I. Obuchowska (red.), <i>Dziecko niepełnosprawne w rodzinie</i> , Warszawa: WSiP (podrozdział: Dzieci z porażeniem mózgowym). Zabłoci K.J., 1998, <i>Mózgowe porażenie dziecięce w teorii i terapii</i> . Warszawa: Wydawnictwo Akademickie „Żak”. rozdz. I, II (wybrane formy rehabilitacji)	Karolina Pawłowska, (2016) Maria Konarska „Uwarunkowania aktywności zawodowej kobiet niepełnosprawnych ruchowo w opiniach ich samych” s. 87-101;
Kościelska Małgorzata, 1998, <i>Oblicza upośledzenia</i> . Warszawa: PWN. rozdz. III, IV (tylko: czynniki upośledzenia i etapy patologizacji) s. 171-199.	Ewelina Kleszcz-Ciupka (2013), Sylwia Drozd, Anna Kornasiewicz „Elastyczne formy zatrudnienia szansą na aktywność zawodową osób niepełnosprawnych” s. 103-117.
Załustowicz, A. (2011) (2011) <i>Osoby z zaburzeniami psychicznymi zamieszkujące w domu pomocy społecznej – niektóre właściwości rozwoju i funkcjonowania seksualnego</i> . Nowiny Lekarskie nr 5 (80), s. 373.	Europejska Unia Zatrudnienia Wspomaganego : broszura informacyjna i standardy jakości / tł. z jęz. ang. Tomasz Korybski, red. Halina Drachal ; Polskie Forum Osób Niepełnosprawnych. – Warszawa : Polskie Forum Osób Niepełnosprawnych, cop. 2013. – 4
Załustowicz, A. (2012) <i>Rola organizacji pozarządowych w procesie aktywnego włączania osób z niepełnosprawnością intelektualną w życie społeczne – sprawozdanie z konferencji „Szkoła Specjalna” NR4 (wrzesień/październik)</i> , s. 311.	JachimczakB.(2011), <i>Mój zawód, moja praca, moja przyszłość : perspektywy osób z niepełnosprawnością</i> , Łódź : Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Łodzi, 2011. – 215 s
Gajdzica, Z. (2013), <i>Człowiek z niepełnosprawnością w rezerwacie przestrzeni publicznej</i> / red. nauk. Zenon Gajdzica. – Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2013, 399 s.	

8. Kalkulacja ECTS – proponowana:

ST STACJONARNE/Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć z wykładowcą	60
Praca własna studenta	25
Studia literaturowe	15
Przygotowanie prezentacji (o ile występuje)	-
SUMA GODZIN / taka sama dla formy stacjonarnej i niestacjonarnej	100
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ	4
	Godziny na realizację

ST NIESTACJONARNE/Forma aktywności/obciążenie studenta	
Godziny zajęć z wykładowcą	36
Praca własna studenta	44
Studia literaturowe	20
Przygotowanie prezentacji (<i>o ile występuje</i>)	-
SUMA GODZIN / taka sama dla formy stacjonarnej i niestacjonarnej	100
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ	4